
		УНИВЕРЗИТЕТ У ИСТОЧНОМ САРАЈЕВУ					
		Медицински факултет					
		Студијски програм: медицина					
		Интегрисане академске студије		III година студија			
Пун назив предмета		ОПШТА ФАРМАКОЛОГИЈА					
Катедра		Катедра за Фармакологију, Медицински факултет Фоча					
Шифра предмета			Статус предмета		Семестар		ECTS
МЕ-04-1-025-6			обавезан		VI		3
Наставник/ -ци		Доц. др Драгана Соколовић, Доц. др Драгана Дракул					
Сарадник/ - ци							
Фонд часова/ наставно оптерећење (седмично)			Индивидуално оптерећење студента (у сатима семестрално)			Коефицијент студентског оптерећења S ₀ ¹	
П	В	СП	П	В	СП	S ₀	
1	2	0	1*15*1	2*15*1	0*15*1	1	
укупно наставно оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15 + 2*15 + 0*15 = 45			укупно студентско оптерећење (у сатима, семестрално) 1*15*1 + 2*15*1 + 0*15*1 = 45				
Укупно оптерећењепредмета (наставно + студентско): 45 + 45 = 90 сати семестрално							
Исходи учења		Савладавањем предмета студент треба да након положеног испита посједује знање:					
		1. општих начела дјеловања лијекова, знања о процесу увођења новог лијека, научне и етичке принципе претклиничких и клиничких испитивања лијекова, основе фармаковигилансе и интеракције лијекова.					
		2. фарамкодинамике (механизми дјеловања лијекова, њихови терапијски и штетни учинци те рачунање и анализа основних фармакодинамских параметара).					
		3. фармакокинетику (фармакокинетски процеси који се одвијају након примјене лијека у зависности о мјесту и начину примјене, те рачунање и анализа основних фармакокинетских параметара).					
Условљеност		Положени испити Патологија и Патофизиологија за полагање.					
Наставне методе		Предавања, вјежбе, семинари и колоквијуми					
Садржај предмета по седмицама		Предавање:					
		1. Увод у фармакологију и упознавање са предметом. Подјела фармакологије на дисциплине. Поријекло лијекова. Дефиниције – лијек, отров.					
		2. Увођење нових лијекова и фазе претклиничких и клиничких испитивања					
		3. Фармакокинетика: Пролаз лијекова кроз биолошке мембране. Ресорпција лијекова. Начини давања лијекова. Општа и локална примјена лијека. Расподјела лијекова.					
		4. Метаболизам лијекова. Фактори који утичу на метаболизам лијекова. Значај фармацеутских формулација. Биолошка расположивост. Елиминација лијекова.					
		5. Фармакодинамика. Дозирање и дозе лијекова. Терапијски индекс и терапијска ширина лијека. Начини дјелства лијекова. Мјесто дјелства лијекова. Рецептори.					
		6. Афинитет и однос структуре и ефекта лијека. Усходна и нисходна регулација рецептора. Агонисти и антагонисти. Синергизам и антагонизам међу лијековима.					
		7. Фармакогенетика. Утицај пола на примјену лијекова. Примјена лијекова код дјеце.					
		8. Примјена лијекова у трудноћи и дојењу Посебности фармакотерапије код старих особа и у патолошким стањима.					
		9. Интеракције лијекова. Нежељена дјелства лијекова					
		10. Типови зависности. Психостимуланси и халуциногени.					
		1. Фармакологија аутономног нервног система – Увод, подјела, трансмитери. рецептори.					
		12. Холинергички лијекови, директни и индиректни. Подјела, представници, индикације, нежељена дјелства, контраиндикације.					
		13. Антихолинергички лијекови. Подјела, представници, индикације, нежељена дјелства, контраиндикације.					
		14. Адренергички лијекови. Подјела, представници, индикације, нежељена дјелства, контраиндикације.					
15. Антиадренергички лијекови. Подјела, представници, индикације, нежељена дјелства, контраиндикације.							

¹Коефицијент студентског оптерећења S_0 се рачуна на сљедећи начин:

а) за студијске програме који не иду на лиценцирање: $S_0 = (\text{укупно оптерећење у семестру за све предмете } 900 \text{ h} - \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h}) / \text{укупно наставно оптерећење П+В у семестру за све предмете } \text{h} = \text{.}$ Погледати садржај обрасца и објашњење.

б) за студијске програме који иду на лиценцирање потребно је користити садржај обрасца и објашњење.

	Вјежбе:				
	1. Упознавање са планом практичне наставе; употреба Регистра лијекова; извори података о лијековима				
	2. Лијек (дефиниција, подјела), имена лијекова, путеви примјене лијекова				
	3. Однос дозе и ефекта лијека (експериментална вјежба)				
	4. Фармакокинетика, рачунање фармакокинетских параметара.				
	5. Механизми дјеловања лијекова				
	6. Увод у рецептуру, општа правила прописивања рецепта				
	7. Рецептура – таблете				
	8. Компетитивни антагонизам (експериментална вјежба)				
	9. Некомпетитивни антагонизам, синергизам и интеракције (експериментална вјежба)				
	10. Фармакопеја и активни принципи биљних дрога				
	11. Рецептура – прашкови				
	12. Холинергички и антихолинергички лијекови (експериментална вјежба)				
	13. Адренергички и антиадренергички лијекови (експериментална вјежба)				
	14. Грешке на рецепту, понављање градива из рецептуре				
	15. Колоквијум				
Обавезна литература					
Аутор/ и		Назив публикације, издавач	Година	Странице (од-до)	
Варагић В., Милошевић М		ФАРМАКОЛОГИЈА, XXIII издање, Београд: Елит-медика	2018		
Ранг и сар		ФАРМАКОЛОГИЈА, V издање, Београд: Дата Статус	2019		
Katzung BG		Katzung's Basic & Clinical Pharmacology , Lange, 16 th edition	2023		
Соколовић Д, Дракул Д, Радановић М		Фармакологија и токсикологија за здравствену његу, I издање; Завод за уџбенике и наставна средства Источно Сарајево	2023		
Кажих Т		Практикум из фармакологије, ЦИБИФ			
Обавезе, облици провјере знања и оцјењивање	Врста евалуације рада студента			Бодови	Проценат
	Предиспитне обавезе				
	Присуство предавањима/ вјежбама			10	10%
	Тест/ колоквијум			40	40%
	Завршни испит				
	усмени			50	50%
УКУПНО			100	100 %	
Датум овјере	03.11.2016.год; 15.09.2020.год; 17.06.2024.год				

* користећи опцију инсерт мод унијети онолико редова колико је потребно